

כ"ג חשון תשע"ט

01 נובמבר 2018

חוזר מס הכנסה מספר 15/2018 - רשות המסים

בנושא: שינוי מבנה עסקי בקבוצות רב-לאומיות

תוכן עניינים

1.	רקע כללי	3
2.	מטרת החוזר	4
3.	הגדרות	4
4.	זיהוי שינוי מבנה עסקי	8
4.1.	מבוא	8
4.2.	ניתוח פונקציונאלי	8
4.3.	בחינת ההסדרים החוזיים	8
4.4.	החלופות הזמינות בפני הצדדים באופן ממשי	9
5.	אפיון שינוי מבנה עסקי	10
5.1.	משמעות של בעלות משפטית לעומת בעלות כלכלית	10
5.2.	מכירה לעומת מתן זכות שימוש זמנית	11
6.	קביעת תנאי השוק והערכת שווי	13
6.1.	מבוא	13
6.2.	תרשים שלבי עבודה	14
6.3.	מקרים בהם קיימת עסקת השוואה	15
6.4.	מקרים בהם לא קיימת עסקת השוואה	20
6.5.	חישוב שווי ה-FAR שאינם מועברים	21
6.6.	מחיר השוק (אורך הזרוע) של FAR שהועברו או הופסקו או חוסלו עקב שינוי מבנה העסקי	21
6.7.	קביעת שיעור ההיוון בהערכת השווי ה-FAR	22
7.	היבטי מיסוי	23

23.....	7.1	התאמה משנית.....
23.....	7.2	העברת FAR הנמצאים בבעלות עקיפה.....
24.....	7.3	השלכות שינוי המבנה העסקי על קביעת הטבות לפי החוק לעידוד השקעות הון.....
27.....	8	דרישת מסמכים ומידת היענות מצד הנישומים.....
28.....		נספח א'.....
31.....		נספח ב'.....
31.....		מפרט דרישת מידע כללית לתיקי שינוי המבנה העסקי.....
33.....		Information Document Request - Business Restructuring

1. רקע כללי

שינוי מבנה עסקי (Business Restructuring) (להלן: "שינוי מבנה עסקי") מתייחס לתופעה שכיחה של ארגון מחדש, חוצה גבולות, של יחסים מסחריים או פיננסיים בין צדדים קשורים בקבוצות רב לאומית. שינוי מבנה עסקי כרוך לרוב בהעברה, לרבות חיסול, של פונקציות (Functions), נכסים (Assets) וסיכונים (Risks) (להלן: "FAR") ופוטנציאל הרווח הגלום בהם.

במקרה השכיח, שינוי מבנה עסקי מתבצע בחברה ישראלית, לאחר שמניותיה נרכשו על ידי קבוצה רב לאומית שלא התקיימו ביניהם יחסים מיוחדים (להלן: "עסקת רכישת מניות") והפיכתה לחברה בקבוצה רב לאומית.

יתכנו מקרים בהם שינוי מבנה עסקי מתבצע בפעילות העסקית הנרכשת על ידי חברה ישראלית השייכת לקבוצה רב לאומית שלא התקיימו ביניהם יחסים מיוחדים (להלן: "עסקת רכישת פעילות עסקית").

במקרים אחרים, שינוי מבנה עסקי נכפה על חברה ישראלית, השייכת לקבוצה רב לאומית, מבלי שקדמה לכך עסקת רכישת מניות או פעילות עסקית, או זמן רב לאחר עסקת רכישת מניות או פעילות עסקית.

כאשר התנאים שנוצרו או נכפו בין צדדים קשורים בשל השינוי המהותי בהסדרים הקיימים, שונים מהתנאים שהיו נקבעים בין צדדים שלא מתקיימים ביניהם יחסים מיוחדים, יש לקבוע את המחיר בהתאם למחיר ותנאי השוק כאמור בסעיף 85א לפקודה ולמסות בהתאם.

שינוי מבנה עסקי זכה להתייחסות מקיפה בקווי ההנחיה של OECD למחירי העברה¹ (להלן: "קווי ההנחיה") ובפרט בפרק IX בקווי ההנחיה (להלן: "פרק IX").

קווי ההנחיה מהווים מקור פרשני בתחום מחירי העברה בכלל ושינוי מבנה עסקי בפרט, עבור רשויות המס בעולם ורשות המסים בישראל. חוזר זה מתבסס על קווי ההנחיה ועושה שימוש במונחים המופיעים בו.

לאחרונה פורסם פסק דין ע"מ 49444-01-13 ג'יטקו בע"מ נגד פקיד שומה כפר סבא (6 ליוני 2017) (להלן: "פסק דין ג'יטקו"), המהווה תקדים חשוב בהיבטים מסוימים של שינוי מבנה עסקי.

¹ OECD Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax administrations, 2017

2. מטרת החוזר

מטרת החוזר הינה להציג את עמדת רשות המסים כפי שהתגבשה, לגבי הסוגיות המרכזיות בהן נדרשים ביאורים והנחיות לעניין שינוי מבנה עסקי. החוזר בא להגדיר את דרכי הזיהוי והאפיון של שינוי המבנה העסקי וכן להציע מתודולוגיות מקובלות על רשות המסים לצורך הערכת שווי ה-FAR שהועברו, הופסקו או חוסלו.

כמו כן, מובאים בחוזר זה היבטי מיסוי בקשר עם שינוי מבנה עסקי. יש לציין, כי חוזר זה אינו מהווה מדריך שיטתי לתחומי מחירי העברה או הערכות שווי.

3. הגדרות

שינוי מבנה עסקי (Business Restructuring) – העברה של FAR לצדדים קשורים בקבוצה רב לאומית. שינוי מבנה עסקי הינו לרבות חיסול או הפסקה של פעילות עסקית או חלק ממנה בחברה ישראלית ו/או שינוי מהותי של ההסדרים שהיו קיימים בקבוצה הרב לאומית ([ראה דוגמאות בנספח א](#)).²

מחיר ותנאי השוק – במסגרת שינוי מבנה עסקי בקבוצה רב לאומית, מדובר בעסקאות בין צדדים שמתקיימים ביניהם יחסים מיוחדים. לפיכך, מחיר ותנאי השוק ייקבעו בהתאם לסעיף 85א לפקודת מס הכנסה ותקנות מס הכנסה (קביעת תנאי שוק), התשס"ז-2006 (להלן: "התקנות"). הגדרה זו תואמת את "עקרון אורך הזרוע" שבקווי ההנחיה.

בלתי מוחשיים ("Intangibles") – המושג מתייחס לכל מה שאיננו נכס מוחשי או כספי, אשר ניתן להחיל עליו בעלות או שליטה בשימוש בפעילויות מסחריות ובמידה והשימוש או העברתם היו נעשים בתמורה בין צדדים שלא מתקיימים ביניהם יחסים מיוחדים בעסקאות ברות השוואה. לצורך קביעת מחיר השוק, יש להתמקד בעיקר בזיהוי התנאים אשר צדדים שלא מתקיימים ביניהם יחסים מיוחדים היו מסכימים עליהם בעסקה ברת השוואה, ולא בהגדרות חשבונאיות או משפטיות.³

קיומה והיקפה של הגנה משפטית, חוזית או אחרת עשוי להשפיע על השווי והתשואות שיש לייחס לפריט מסוים. אולם, קיומה של הגנה כזו איננו תנאי הכרחי לאפיון הפריט כ"בלתי מוחשי" לצורכי מחירי העברה. באותה מידה, בעוד שבלתי מוחשיים מסוימים ניתנים לזיהוי והעברה בנפרד (segregated basis), קיימים בלתי מוחשיים אחרים אשר

² פרק IX סעיף 9.1.
³ פרק VI, סעיף 6.6.

ניתנים להעברה אך ורק בצירוף עם נכסים עסקיים אחרים. לפיכך, העבירות בנפרד אינה מהווה תנאי הכרחי לצורך הגדרה כ"בלתי מוחשי" לצורכי מחירי העברה.⁴

דוגמאות לבלתי מוחשיים לצורכי מחירי העברה, כוללת בין השאר:

- פטנטים (Patents);
- ידע וסודות מסחריים (Know-how and trade secrets);
- סימן מסחרי, שם מסחרי ומותג (Trademarks, trade names and brands);
- זכויות חוזיות ורישיונות ממשלתיים (Rights under & government licenses);
- רישיונות וזכויות מוגבלות דומות בבלתי מוחשיים (Licenses and similar limited rights).

יודגש כי זוהי רשימה חלקית וייתכנו בלתי מוחשיים נוספים.

מוניטין (Goodwill) ושוי עסק חי (Going concern value) – הגדרת המושג מוניטין בספרות המקצועית הינה רחבה ולא אחידה. בהקשרים של חשבונאות והערכות שווי, מוניטין משקף את ההפרש בין השווי של הפעילות העסקית לבין סכום השווי של כל הנכסים המוחשיים והבלתי מוחשיים של העסק, אשר ניתנים לזיהוי בנפרד. לחילופין, מוניטין לעיתים מתואר כמייצג את ההטבות הכלכליות העתידיות הצפויות לנבוע מהנכסים העסקיים אשר לא זוהו והוכרו בנפרד. בהקשרים נוספים, מתייחסים אל מוניטין כאל הציפיות לקיום קשרי מסחר עתידיים עם לקוחות קיימים או עתידיים. שווי עסק חי לעיתים מתייחס לשווי מצרפי של כלל הנכסים המופעלים ביחד בפעילות עסקית, אשר עולה על סכום השווי של כלל נכסי העסק כאשר הם מוערכים בנפרד. קיימת הכרה כללית, כי מוניטין ושוי עסק חי לא ניתנים להפרדה או העברה בנפרד מיתר הנכסים העסקיים.⁵

קיימת הכרה כללית, כי מוניטין ושוי עסק חי לא ניתנים להפרדה או העברה בנפרד מיתר הנכסים העסקיים.

קווי ההנחיה אינם עוסקים בהגדרה מדויקת של מוניטין או שווי העסק החי לצורכי מחירי העברה ואינם מגדירים מתי הם ייחשבו לבלתי מוחשיים. עם זאת, חשוב להכיר בכך שבמקרים של העברה של כלל או חלק מהנכסים של עסק פעיל בין צדדים שלא מתקיימים ביניהם יחסים מיוחדים, חלק חשוב ומשמעותי בהיקפה הכספי של התמורה

⁴ שם, סעיף 6.8.
⁵ פרק VI, סעיף 6.27.

המשולמת (compensation) עשוי לייצג חלקים מהתמורה, אשר בהקשרים שונים יכולים להיות מתוארים כמוניטין ו/או שווי העסק החי.⁶

עמדת רשות המיסים היא, כי התמורה תכלול גם חלקים שסווגו כמוניטין ו/או שווי עסק חי.

ראה דוגמה 2 בנספח א' (דוגמה 23 לקווי ההנחיה).

סינרגיות קבוצתיות (Group synergies)⁷ – השווי הפוטנציאלי המושג משילוב עסקים, חברות, נכסים מוחשיים ו/או בלתי מוחשיים. בנסיבות מסוימות, סינרגיה בין החברות בקבוצה רב לאומית עשויה לתרום לרמת הרווחים המושגת על ידה. דוגמאות לסינרגיה קבוצתית יכולות להיות: יעול תהליכי ניהול, מניעת כפילויות במאמצים ועלויות, השגת יתרונות לגודל משילוב מערכות רכש, מימון ועוד. קיומם של מאפיינים סינרגטיים עשוי להשפיע על קביעת תנאי שוק בעסקאות עם צדדים קשורים ויש להתייחס אליהם כגורמי השוואה.

עמדת רשות המיסים היא, כי מאחר וסינרגיה קבוצתית אינה מוחזקת או נשלטת על ידי צד כלשהו, אין היא מהווה "בלתי מוחשי" לעניין מחירי העברה. לפיכך, הסינרגיה הקבוצתית אינה מהווה נכס כשלעצמה, אלא משפיעה על ערכם של הבלתי מוחשיים.

בפסק דין ג'יטקו⁸ בית המשפט התייחס לסוגיית אפיון הסינרגיה והשפעתה על שווי נכסי החברה. הנישום העלה שתי טענות עיקריות בעניין המחיר ה"עודף" ששולם עבור רכישת המניות. הטענה הראשונה התייחסה לעובדה, כי לרוכשת ישנו יתרון ייחודי ולכן שילמה תמורה עודפת על שווי נכסיה של החברה הנרכשת. לעניין זה בית המשפט פסק, כי "העובדה שלרוכש מסוים יש יתרון ייחודי ברכישת נכס מסוים, אין משמעה, כי לרוכש אחר לא קיים יתרון ייחודי אחר, שגם בגינו מוכן הוא לשלם תמורה 'עודפת'". כלומר, יתכן שרוכש אחר היה משלם תמורה עודפת, ולא ניתן לקבוע כי התמורה הינה ייחודית לרוכשת הספציפית. וכן, החברה הרוכשת לא הייתה משלמת מחיר עודף אם היא הייתה מאמינה, כי אין חברות שהיו מוכנות לשלם מחיר כזה. לפיכך "...איני סבור כי העובדה שקיים יתרון ייחודי לרוכש מסוים ברכישת נכס מסוים משמעה כי המחיר ששולם על ידו אינו משקף את שווי השוק של הנכס". הטענה השנייה הייתה, כי הסינרגיה איננה נכס שבבעלות החברה המוכרת, שכן מדובר בנכס שנמצא "מחוץ לקופסא". בית המשפט ניתח טענה זו, אך לא נדרש לענות על סוגיית הסיווג, ופסק: "יתר על כן ועיקר, גם אם

⁶ שם, סעיף 6.28.

⁷ שם, סעיף 6.30.

⁸ פסק דין ג'יטקו, סעיפים 57, 66, 74.

הסינרגיה אינה "נכס" בבעלות החברה המוכרת, אין, כאמור, חולק על כך שהיא משפיעה על שווים של הנכסים שבידה. " בית המשפט סיכם, כי בין אם ניתן להגדירה כנכס בנפרד ובין אם לאו, אין חולק, כי הסינרגיה משפיעה על שווים של הנכסים של החברה.

מאפייני שוק ייחודיים (Market Specific Characteristics) – עשויים להשפיע על תנאי אורך הזרוע בשוק מסוים. לדוגמה, עלויות נמוכות של כוח אדם, קירבה לשווקים, תנאי מזג אוויר, וכדומה יכול שישפיעו על מחירי מוצרים ו/או שירותים בשוק מסוים. אך מכיוון מאפיינים הללו אינם מוחזקים או נשלטים על ידי צד כלשהו, לא ניתן להגדירם כבלתי מוחשיים.⁹

כוח אדם מיומן (Assembled workforce) – עשוי להשפיע על מחיר אורך הזרוע של השירותים המסופקים על ידי העסק, או על היעילות בה מסופקים השירותים או מופקים המוצרים של העסק. במקרים של שינוי מבנה עסקי, העברה של כוח אדם מיומן תחסוך עלויות וזמן של גיוס, מיון והכשרה של כוח אדם. אף אם כוח אדם מיומן לא מועבר, עצם הגישה אליו עשויה להשביח את השווי של הבלתי מוחשיים.

יודגש, כי העברת כוח אדם מיומן, לרבות העמדתו לרשות עסק קשור אחר, עשויה, בהתאם לעובדות ונסיבות, להוביל להעברה של בלתי מוחשיים, כגון, ידע (know-how) וזכות למתן שירות. כאשר העברת כוח אדם מיומן כזו מתרחשת, יש לבחון אותה במסגרת בחינת שינוי מבנה עסקי, ולקבוע מחיר העברה מתאים המשקף את שווי הזכות לשימוש בבלתי מוחשיים, כאמור.

בפסק דין ג'יטקו נקבע, כי:

"אכן, לא ניתן 'למכור' עובדים. אלה בוודאי אינם בבחינת 'נכס' השייך למערערת, כשם שלאחר מעברם למיקרוסופט – הם אינם 'נכס' שלה. עם זאת, בדומה למרכיב הסינרגיה, אינני רואה קושי של ממש, לא עקרוני ואף לא מעשי, לייחס למערערת 'נכס' שביטוי ביכולתה לגרום לכך שעובדיה יעברו כמקשה אחת, או כמעט כמקשה אחת, לחברה אחרת. ליכולת זו פן מעשי ומשפטי כאחד. גם אם המערערת אינה יכולה לכפות על עובדים את המעבר למיקרוסופט, היא בוודאי יכולה לסיים עבודתם אצלה. היא אף יכולה למנוע מהעובדים לעשות שימוש בידע ובסודותיה המקצועיים בעת עבודתם במיקרוסופט. אם הייתה עושה כן, כל היתרון שראתה מיקרוסופט ברכישת המערערת היה אובד".¹⁰

⁹ פרק VI סעיף 6.31.
¹⁰ פסק דין ג'יטקו, פסקה 89.

ועוד:

"בנסיבות אלו אני מתקשה שלא לראות בהעברת העובדים כאירוע שבו ויתרה המערערת על פונקציה משמעותית ובעלת ערך כלכלי רב. ערך כלכלי זה השתקף היטב בתמורה ששולמה בעסקת רכישת המניות, ואיני רואה הכיזד ניתן לומר כי בעסקת הטכנולוגיה, ערך זה התפוגג ואינו קיים יותר".¹¹

4. זיהוי שינוי מבנה עסקי

4.1. מבוא

במטרה לקבוע את תנאי השוק של שינוי מבנה עסקי יש לערוך ניתוח פונקציונאלי, לבחון הסדרים חוזיים והחלופות הזמינות באופן ממשי בפני הצדדים.

4.2. ניתוח פונקציונאלי

תהליך הזיהוי של שינוי מבנה עסקי מתחיל בניתוח פונקציונאלי. הניתוח הפונקציונאלי נועד לזהות את השינוי בהרכב של FAR שבוצע בחברה והוא תנאי מוקדם והכרחי להערכת שווי. יש לאפיין את פעילות החברה לפני שינוי המבנה העסקי ולאחריו: מהן הפונקציות שבוצעו בחברה, באילו סיכונים נשאה, אילו נכסים היו בבעלותה לפני השינוי, הן מבחינה משפטית והן מבחינה כלכלית ואילו נותרו לאחר השינוי. [ראה דוגמא 3 בנספח א'](#).

4.3. בחינת ההסדרים החוזיים¹²

במקרים בהם התנאים של שינוי המבנה העסקי נוסחו על ידי קבוצה רב לאומית בכתב (חוזים, מכתבים וכל צורה של אחרת של התקשרות), הסכמים כתובים אלה מהווים נקודת מוצא בתהליך הזיהוי והאפיון של עסקאות המרכיבות את שינוי המבנה העסקי.

ההסדרים החוזיים עשויים לתאר את התפקידים, תחומי האחריות והזכויות של הישות שבה מבוצע שינוי מבנה עסקי בהסדרים טרם שינוי המבנה העסקי, ולתת ביטוי לאופן והיקף השינוי באותם הזכויות והתחייבויות כתוצאה משינוי מבנה עסקי.

עם זאת, כאשר לא קיימים הסכמים כתובים, או כאשר עובדות המקרה, כולל התנהגות הצדדים בפועל, שונים באופן מהותי מההסכמים, זיהוי שינוי המבנה העסקי ייגזר מהעובדות כפי שיתבררו, לרבות התנהלות הצדדים בפועל.

¹¹ פסק דין ג'יטקו, פסקה 91.
¹² פרק IX, סעיף 9.17.

בפסק דין ג'יטקו¹³, ציין בית משפט: "...השאלה העיקרית היא מה מהותה של העסקה (או העסקאות) ולא מה הלבוש שבה הולבשה על ידי הצדדים..."

עמדה זו באה לידי ביטוי גם בקווי ההנחיה ותואמת את עמדת רשות המסים.

בהתאם לפסק דין ג'יטקו, מקום שפקיד השומה סבור, כי תוכן העסקה שונה מהאופן שבו הוצגה בפניו וכי העסקה שאת מחירה יש לקבוע לפי כללי מחירי העברה על בסיס ה-FAR, שונה מזו שהוצגה בפניו, נטל הראיה על הנישום להוכיח שאין מדובר בעסקה אחרת.¹⁴

4.4. החלופות הזמינות בפני הצדדים באופן ממשי¹⁵

עקרון אורך הזרוע מבוסס על הרעיון שצדדים שלא מתקיימים ביניהם יחסים מיוחדים, בעת הערכת תנאי העסקה הפוטנציאלית, ישוו את העסקה לחלופות אחרות הזמינות להם באופן ממשי, וכנסו לעסקה רק אם לא ימצאו חלופה המציעה הזדמנות כדאית יותר המממשת את המטרה המסחרית שלהם. כלומר, צדדים שלא מתקיימים ביניהם יחסים מיוחדים יכנסו לעסקה רק אם העסקה לא מריעה את מצבם בהשוואה לחלופה הבאה הטובה ביותר.

בהתאם לכך, רשות המיסים תבחן האם הייתה זמינה חלופה כדאית יותר, מאשר שינוי המבנה העסקי שבוצע.

יתכנו מצבים בהם לא עמדה בפני הצד, אשר בוצע בו שינוי מבנה עסקי, חלופה כדאית יותר מאשר לקבל את תנאי השינוי. ככל שמועברים זכויות או נכסים אחרים או עסק ח', נדרש פיצוי עבור אותה העברה.

כאשר קיימות חלופות כדאיות יותר, כולל הברירה לא לבצע שינוי מבנה עסקי, צד שלא מתקיים עימו יחסים מיוחדים לא היה מסכים לתנאים של שינוי מבנה העסקי. במקרים אלו, נדרשת התאמות לתנאים שנכפו.

¹³ פסק דין ג'יטקו, סעיף 46.

¹⁴ פסק דין ג'יטקו, סעיף 52.

¹⁵ פרק IX סעיף B.3.

5. אפיון שינוי מבנה עסקי

5.1. משמעות של בעלות משפטית לעומת בעלות כלכלית

בעלות משפטית בנכסים ובבלתי מוחשיים בפרט, לכשעצמה, אינה מעניקה לבעלים זכות להטבות כלכליות בגינם.

ה"תרומה ליצירת השווי" של הבלתי מוחשיים היא המעניקה את הזכות ליהנות מפירותיהם. ה"תרומה ליצירת השווי" נקבעת לפי התרומה של הפונקציות שבוצעו, הנכסים ששימשו והסיכונים שניטלו על ידי הבעלים וחברים אחרים בקבוצה הרב לאומית, בפיתוח, תחזוקה והגנה על הבלתי מוחשיים.

על פי קווי ההנחיה,¹⁶ הבעלים המשפטי יהיה זכאי לקבלת כל ההטבות הכלכליות הנובעות מניצול הבלתי מוחשיים רק אם באופן מהותי, הינו:

א. מבצע ושולט בכל הפונקציות, כולל הפונקציות החשובות. בקשר לפיתוח, שיפור, תחזוקה הגנה וניצול של הבלתי מוחשיים. לגבי בלתי מוחשיים בפיתוח עצמי או בלתי מוחשיים המשמשים פלטפורמה לפיתוחים נוספים, הפונקציות החשובות במיוחד יהיו לדוגמא: תכנון ושליטה בתוכניות מחקר ושיווק, קביעת כיוון ועדיפויות לגבי החלטות יצירתיות ופיתוח חדשני, שליטה בהכרעות אסטרטגיות לגבי תכניות פיתוח הבלתי מוחשיים וניהול ושליטה בתקציבים. לגבי כל בלתי מוחשי, פונקציות חשובות יכללו קבלת החלטות חשובות בנוגע להגנה ושמירה על הבלתי מוחשיים ובקרת איכות מתמשכת על פונקציות המבוצעות על ידי אחרים (צדדים קשורים או צדדים שלא מתקיימים ביניהם יחסים מיוחדים), שעשויות להשפיע באופן ממשי על ערך הבלתי מוחשיים).

ב. מעמיד את כל הנכסים הנדרשים לפיתוח, שיפור, תחזוקה, שמירה וניצול של הבלתי מוחשי כולל מימון.

ג. נושא בכל הסיכונים בקשר לפיתוח, שיפור, תחזוקה ושמירה וניצול של הבלתי מוחשי.

עמדת רשות המסים היא, כי גם אם הבעלות המשפטית לא הועברה במסגרת שינוי מבנה עסקי, עובדה זו לא תשפיע על אופן קביעת תנאי השוק של העסקה. בכל מקרה, יש לבחון את ה-FAR שהועברו, בין אם הועברה הבעלות המשפטית ובין אם לאו.

¹⁶ פרק VI, סעיף 6.71.

5.2. מכירה לעומת מתן זכות שימוש זמנית

במסגרת שינוי המבנה העסקי עשויה להתבצע העברה מלאה של זכויות הבעלות בבלתי מוחשיים או מתן רשות שימוש בהן לתקופה קצובה.

לצורך אפיון נכון של העסקה יש לזהות באופן ברור מהן הזכויות המועברות, מה היקפן ואופיין. אם הועברו, באופן מלא או חלקי, זכויות הבעלות בבלתי מוחשיים הרי שמדובר בעסקת מכירה שתסווג כעסקה הונית (להלן: "עסקת מכירה") לעומת זאת, אם ניתנה רק זכות שימוש זמנית (להלן: "מתן זכות שימוש") בבלתי מוחשיים אלו הרי שמדובר בעסקה שתסווג כעסקה פירותית.

הכללים להבחנה בין עסקת מכירה, למתן זכות שימוש אינם מיוחדים לשינוי מבנה עסקי. במהלך השנים התגבשה בפסיקת בתי המשפט שורה של פרמטרים על פיהם ניתן יהיה לקבוע אם הבעלים מוותר באופן מוחלט על החלק המהותי שלו בנכס, כולו או מקצתו, ואז יש לסווג את העסקה כעסקה הונית, או שמדובר רק במתן זכות שימוש בנכס לתקופה מוגבלת ואז יש לסווג את העסקה כעסקה פירותית. לצורך סיווג העסקה כהונית או כפירותית יש לבחון, בין היתר, את המאפיינים המוכרים לנו מתחומי המסחר המסורתיים, כגון:

- האם הבעלים מעביר את החלק המהותי של זכותו בנכס או מוותר עליה?
- האם הבעלים נפרד מהנכס לצמיתות, כולו או חלקו?
- האם זכויות השימוש של הרוכש כמעט בלתי מוגבלות?
- האם זכות הרוכש בנכס בלעדית?
- האם לרוכש הזכות לתבוע ולהגן על זכותו?
- האם הרוכש מקבל את קוד המקור של הקניין הרוחני (במקרה של תוכנות)?
- האם הרוכש חופשי, בעיקרון, לבצע שינויים והתאמות וכל יישום הרצוי לו בזכותו בנכס?
- האם הרוכש רשאי להכין מספר בלתי מוגבל של עותקים של הנכס המועבר?
- האם הרוכש רשאי להפיץ את הזכות לציבור על ידי מכירה, השכרה או השאלה, בכל דרך שהיא?
- האם הרוכש רשאי להציג את הזכות ברבים?
- האם על הרוכש לא חלים תנאים כגון השמדת הזכות לאחר זמן מוגדר או החזרתה למוכר?
- האם הועברו זכויות שימוש בנכס לתקופה המקבילה לאורך החיים הכלכלי שלו?

כאשר מדובר בשינוי מבנה עסקי, יש לשים דגש על המבחנים המפורטים להלן המבוססים על מאפייניו הייחודיים של שינוי מבנה עסקי. יש לבדוק במיוחד דברים אלו:

- מהו אורך החיים הכלכלי של הנכס המועבר? אם הועברו זכויות שימוש בנכס לתקופה מוגבלת, אולם תקופה זו מקבילה לאורך חייו הכלכליים של הנכס, יהיה בכך כדי להעיד על מכירה של מלוא הזכויות של המעביר בנכס ולא על מתן זכות שימוש.
- האם מקבל הזכות מקבל זכויות בפיתוחים עתידיים של הנכס המועבר? באופן עקרוני, העובדה שניתנת לצד המקבל הזכות לפיתוח העתידי של הנכס, מעידה על כך שהועברו לו זכויות השימוש בנכס לתקופה המקבילה לאורך חייו הכלכליים של הנכס ולכן מעידה על מכירת זכויות הבעלות בנכס.
- מיהו הגורם המנהל והשולט בפונקציות הקשורות לפיתוח ולשמירה על בבלתי מוחשיים מועברים?
- מיהו הגורם הנושא בסיכון ובעלויות הקשורות לשמירה ולפיתוח בלתי מוחשיים? ככל שהמסקנה תהיה כי הגורם מקבל הזכות הוא זה הנושא בסיכון ובסיכוי הכרוכים בפיתוח ובשמירה על הבלתי מוחשי המועבר, הרי שלפנינו עסקה למכירת זכויות הבעלות בנכס.
- מיהו הגורם המקבל החלטות עסקיות בקשר לנטילת סיכונים, פיתוח ושמירה על הבלתי מוחשיים.

יש לשים לב, כי המאפיינים הבאים לא יכריעו לגבי סיווג העסקה:

- העובדה שצדדים קשורים הגדירו בחוזה את העסקה ביניהם כמתן זכות שימוש אינה מספקת כדי לקבוע שאכן זהו טיבה האמיתי של העסקה וכי אכן במסגרתה רק ניתנה זכות שימוש בנכס לתקופה מוגבלת. סיווג הנכון של העסקה צריך שיעשה תוך בחינת מכלול העובדות הרלוונטיות ותוך שימת דגש על אופייה המהותי והכלכלי של העסקה.
- צורת התשלום- התשלום המשתלם יכול להיות חד פעמי או עיתי (חוזר ונשנה). כמו כן, התשלום יכול להיות קבוע מראש או תלוי במידת השימוש או בתוצאות העסקיות של השימוש בו על ידי הקונה. מקובל לומר, כי תשלום חד פעמי וקבוע מראש הוא סממן אופייני לעסקת מכירה ולהיפך. ברם, חשוב להבהיר שאופן קביעת התשלום בין הצדדים לא מלמד בהכרח על מאפייני העסקה או על סיווגה (מכירה או מתן זכות שימוש) ולכן בחינת סיווג העסקה לצורך אופן

מיסויה וקביעת מחירי העברה בגינה תיעשה על בסיס בחינת מלוא נתוני העסקה על כלל רכיביה כמפורט לעיל ותוך שימת דגש על אופייה המהותי והכלכלי של העסקה.

בנוסף, יש לשים לב לנפקות המס בין סיווג העסקה כהונית לבין סיווגה כפירותית: כידוע, כאשר חברה ישראלית מעבירה נכס לחברה תושבת מדינת אמנה, במסגרת שינוי מבנה עסקי, יש לבחון את הוראות אמנת המס, לאור סיווג העסקה כפי שנקבע על פי הוראות הדין הפנימי בישראל. האמנה תקבע האם הכנסת החברה הישראלית כפופה למס בחו"ל, ואם כן, האם יש להתיר מהמס החל בישראל זיכוי בגין מס זר ששולם, כמו במקרה של מתן זכות שימוש, או האם מדובר בעסקת מכירה, שאז זכות המיסוי הבלעדית בגינה תינתן לישראל. יש לבחון את האמנה הספציפית בכל מקרה ומקרה ולהחילה לפי הסיווג שנקבע. כאשר מדובר במתן זכות שימוש, רוב אמנות המס של ישראל מאפשרות מיסוי בשיעור מס מוגבל, בדרך של ניכוי מס במקור במדינת המושב של משלם התמלוגים, והמס הזר שנוכה במקור על תמלוגים אלו יינתן כזיכוי, בהתאם להוראות האמנה הרלוונטית ובכפוף להוראות הדין הפנימי, כנגד המס החל בישראל על תמלוגים אלו. במקרה ומשלם התמלוגים אינו תושב מדינת אמנה, הרי שיחולו הוראות הדין הפנימי בלבד. לעומת זאת, אם הסיווג הנכון של הכנסת החברה הישראלית הוא מכירה הונית, אזי על רווח הון במכירת הנכס בידי חברה ישראלית, יחול המיסוי בישראל בלבד, ולא יחול מס בחו"ל ולא יינתן זיכוי כלשהו.

6. קביעת תנאי השוק והערכת שווי

6.1. מבוא

העברת מכלול של FAR מהווה למעשה העברה של פעילות עסקית או חלק ממנה. בהעברת מכלול נכסים לא ניתן לעיתים להפריד באופן ממשי בין הבלתי מוחשיים המועברים. בעסקה כזו, חשוב לזהות את הנכסים שהועברו, וחשוב לזהות מקרים בהם יש הפרדה מלאכותית של נכסים, כאשר אין באמת אפשרות להפרידם.

שווי הפעילות העסקית המועברת, צריך לשקף את כל האלמנטים בעלי שווי שהיו זוכים לתמורה, אילו העסקה הייתה מתבצעת בין צדדים שלא מתקיימים ביניהם יחסים מיוחדים, בנסיבות ברות השוואה.

על מנת להגיע לאומדן מהימן של מחיר השוק (אורך הזרוע) של העסק המועבר, יש לבצע הערכת שווי על בסיס מצרפי.

שיטות הערכה המשמשות צדדים שלא מתקיימים ביניהם יחסים מיוחדים בעסקאות רכישה, עשויות להיות מתאימות לצרכי הערכת שווי של העברת פעילות בין צדדים קשורים.¹⁷

עמדת רשות המסים, הנתמכת בקווי ההנחיה, הינה כי שום ערך לא נעלם ולא נהרס במסגרת שינוי מבנה עסקי פנימי בקבוצה רב לאומית.

6.2. תרשים שלבי עבודה

להלן תיאור של שלבי העבודה בהתאם לנסיבות הספציפיות, כפי שיובהר בפרקים הבאים:

*[ראה הסבר בפסקה 6.3.6](#) התחזית של הפעילות העסקית - בסיס לביצוע הערכות

שווי.

¹⁷ פרק XI, סעיף 9.69.

6.3. מקרים בהם קיימת עסקת השוואה

6.3.1. שיטת השוואה

כאשר שינוי מבנה עסקי מתבצע בסמוך לעסקת רכישת מניות או פעילות עסקית של חברה ישראלית, על ידי רוכש שלא התקיימו עמו יחסים מיוחדים, עסקת רכישת המניות או עסקת רכישת הפעילות העסקית עשויה להוות עסקה ברת השוואה במחיר השוק (אורך הזרוע) ולספק נתוני השוואה.

במקרים כאלה, לצורך הערכה של שינוי מבנה עסקי, יש להשתמש בדרך כלל בשיטת השוואת המחיר, המועדפת על פי התקנות¹⁸ וקווי ההנחיה. בשיטה זו משווים בין המחיר בעסקה הנבדקת, לבין המחיר בעסקה ברת השוואה עם צד שלא מתקיים עמו יחסים מיוחדים.

דוגמאות לעסקאות ברות השוואה הינן עסקאות עם צדדים שלא מתקיימים ביניהם יחסים מיוחדים, כגון:

- עסקת רכישת מניות;
- עסקת רכישת פעילות עסקית;
- גיוס הון בחברה פרטית בהיקף מהותי;
- מסחר במניות בבורסה.¹⁹

המחיר בעסקה ברת השוואה בין צדדים שלא מתקיימים ביניהם יחסים מיוחדים נקבע בהתאם למידע ולציפיות שהיו לצדדים בנקודת הזמן המסוימת ערב העסקה, משקף את מחיר ותנאי השוק (אורך הזרוע) ומתחשב בחוסר הוודאות של ההערכות והתחזיות הכלכליות ששימשו את הצדדים לקביעת מחיר הרכישה.

יש להדגיש כי גם במקרים של קיום עסקאות ברות השוואה, נדרשות לרוב התאמות משמעותיות לצורך קביעת מחיר השוק (אורך הזרוע) של FAR המועברים בעת שינוי מבנה עסקי.

¹⁸ תקנה 2(א)(1) לתקנות מס הכנסה (קביעת תנאי שוק), התשס"ז-2006.
¹⁹ מניות המוחזקות בידי הציבור הן בדרך כלל מניות מיעוט. במקרים שהחברה הישראלית הינה חברה ציבורית נסחרת, או חלק מהותי בקבוצה נסחרת, ניתן להתבסס על מחירי השוק תוך ביצוע התאמות מסוימות, כגון הוספת פרמיית השליטה וגזירת שווי הפעילות העסקית של החברה הישראלית.

6.3.2. התייחסות למחיר הרכישה בעסקת רכישת מניות

כאשר קודמת לשינוי מבנה עסקי עסקת רכישת המניות וזכויות אחרות, ומחיר הרכישה משמש לצורך ההשוואה, יש לברר את **מחיר הרכישה הכולל**²⁰ (Total Purchase Price) עבור כל הזכויות שנרכשו והתחייבויות שנטל על עצמו הרוכש, ולהתחשב בכל המרכיבים של התמורה, ככל שהיו. יש לברר את מחיר הרכישה הכולל המשמש לצורך קביעת תנאי השוק בעת שינוי מבנה עסקי.

לצורך בירור הזכויות שנמכרו, יתבקשו הנישום והרוכש להציג מידע מפורט לגבי כלל הזכויות שנמכרו בעסקת רכישת המניות, כגון:

- א. **מניות** מכל הסוגים;
- ב. **אופציות שהבשילו** למועד עסקת רכישת המניות;
- ג. **אופציות שטרם הבשילו ומניות חסומות**²¹ שנמכרו תמורת אופציות ומניות חסומות, (Restricted stock units - RSU) של הרוכש;
- ד. זכויות אחרות, ככל שהיו.

מחיר הרכישה הכולל מסכם את כלל התשלומים בכסף, שווה כסף ובהחלפת זכויות (להלן: "**התשלומים**"), כגון:

- א. סכומים ששולמו במזומן (Cash Consideration);
- ב. סכומים המעוכבים לכל בעלי הזכויות המוחזקים בנאמנות (Escrow);
- ג. סכומים מעוכבים לחלק מבעלי הזכויות (Holdback);
- ד. תשלומים המותנים בביצועים עתידיים, או עמידה באבני דרך (Earn out)²²;
- ה. ערכם הכספי של תשלומים שלא במזומן, לרבות מניות, מניות חסומות (RSU), אופציות;
- ו. ההתחייבויות נוספות שנטל על עצמו הרוכש, לדוגמה הוצאות עסקה של הרוכשים או המוכרים שהופחתו ממחיר הרכישה.

²⁰ אופן חישוב מחיר הרכישה הכולל עשוי להיות שונה מהתמורה המדווחת בהתאם לכללי החשבונאות.
²¹ האמור מתייחס לזכויות שהוקצו לפני עסקת רכישת המניות.
²² לגבי תשלומים המותנים בביצועים תעשה הערכה בשלב ראשוני, והתוצאה הסופית תקבע על פי התשלומים בפועל.

עמדת רשות המסים היא, כי כל התמורות האמורות לעיל, הינן חלק מהתמורה הכוללת בעסקת רכישת מניות המהווה עסקה ברת השוואה.

6.3.3. טענות לגבי פרמיה עודפת בעסקאות רכישת מניות

התמורה הכוללת בעסקה מייצגת את השווי הכלכלי של פונקציות, נכסים וסיכונים, בניכוי שווי כלכלי של התחייבויות, שהיו בקבוצה או בחברה הנרכשת נכון למועד עסקת רכישת המניות.

עמדת רשות המסים היא, כי לצורך ההשוואה ואמידת שווי ה-FAR יש להתייחס לתמורה הכוללת בעסקת רכישת המניות. אין להפחית ממחיר הרכישה כל הפחתה בשל טענות כגון סינרגיה, פרמיית שליטה או כל הפחתה אחרת (טענות דוגמת פרמיית בשל "הנזלה", פרמיית בשל "קללת המנצח" וכדומה).

[ראה דוגמה 3 בנוספח א'.](#)

6.3.4. התאמות הדרושות בעסקת רכישת מניות לצורך בחינת השווי של ה-FAR

נדגיש, ערך בר השוואה לצורך אמידת מחיר השוק של פונקציות, נכסים וסיכונים הינו **שווי הפעילות העסקית** (Enterprise Value) של החברה הישראלית, הנגזר מעסקת רכישת המניות.

על מנת לגזור את שווי הפעילות העסקית של החברה הישראלית, מתוך עסקת מכירת כלל המניות, יש לבצע את התאמות הבאות:

א. הוספה של התחייבויות עודפות במועד סגירת עסקת רכישת המניות, כגון:

- התחייבויות פיננסיות;
- ההתחייבות למדען הראשי (בערך מהוון);
- זכויות מצטברות של העובדים בגין פיצויי פרישה;
- בונוס שהובטח לעובדים במקרה של עסקת רכישת המניות - ראה הרחבה בסעיף הבא.

ב. הפחתה של נכסים עודפים במועד סגירת עסקת רכישת המניות, כגון:

- מזומן ושווה מזומן;
- השקעות שאינן קשורות לפעילות העסקית;

• נכס מס;

6.3.5. סוגיות נוספות

6.3.5.1. בונוס שהובטח לעובדים במקרה של עסקת רכישת המניות

לעיתים, בציפייה להגעה לעסקת רכישת המניות, מבטיחה הנהלת החברה לעובדיה בונוס בקשר עם מימוש עסקת רכישת המניות. בונוס כזה לעיתים מוצג במסגרת "עלויות אינטגרציה".

כאשר הבונוס ניתן לעובדים, גם אלה שאינם ממשיכים בעבודתם - יש לראות בבונוס כהתחייבות עודפת, ולהוסיפה לחישוב בעת אמידת השווי של ה-FAR במקרה של שינוי מבנה עסקי.

אולם, במידה ותשלום הבונוס הותנה בהמשך העבודה, ועתיד להיות ממוסה כהכנסה פירותית בידי העובדים מחד גיסא, ויוכר כהוצאת שכר לחברה מאידך גיסא, אין לראות בבונוס לעובדים כהתחייבות עודפת אשר יש לתקן בגינה את החישוב, אלא כהוצאת שכר על פי מתווה מוסכם בין החברה לעובדים ממשיכים.

בפסק דין ג'יטקו, בית המשפט לא קיבל את עמדת רשות המסים, אשר לפיה יש להוסיף את הבונוס לעובדים והתשלום המותנה למנכ"ל ולמייסדי החברה לשווי החברה. בית המשפט ראה בבונוס והתשלום המותנה כתשלום במישור האישי, וכן ראה לכך היא שהבונוסים משולמים ישירות לעובדים, לכן אין היא תורמת לשוויה של החברה.

עמדת רשות המסים היא, כי יש לבחון כל מקרה לגופו, בהתאם למבחנים לעיל.

6.3.5.2. הסתמכות על עבודת הקצאת עלות הרכישה - Purchase

Price Allocation (להלן: "PPA")

משא ומתן בין רוכש למוכר, ערב עסקת רכישת המניות או הפעילות, מתנהל בדרך כלל לגבי מחיר הפעילות העסקית

בכללותו (Enterprise Value) ולא לגבי מחירם של נכסים נפרדים.

עבודות PPA, שמכילים הרכשים לאחר השלמת העסקאות, אינן אומדות את מחירי אורך הזרוע של הבלתי מוחשיים ויעודן לספק הערכות של שווי הוגן (כהגדרתו החשבונאית²³) של "נכסים בלתי מוחשיים" נרכשים, בהתאם לכללים החשבונאיים החלים על הרכש.

עמדת רשות המסים היא, כי אף שעבודות PPA מכילות לעיתים מידע חשוב לגבי העסק הנבדק, הקביעות והתחשיבים בעבודות PPA אינן רלוונטיות לקביעת מחיר ותנאי השוק. עמדה זו נתמכת בקווי ההנחיה.²⁴

6.3.6 התחזית של הפעילות העסקית - בסיס לביצוע הערכות שווי

הערכת השווי של ה-FAR נגזרת מהתחזית של הפעילות העסקית. במקרים בהם לשינוי מבנה עסקי קודמת עסקת רכישת מניות/פעילות עסקית, רשות המסים מבקשת לעיין ב"מודל הרכישה" המפרט את התחזיות של ההכנסות, ההוצאות, הרווחים, תחזית תזרימי המזומנים של הפעילות העסקית, ופירוט הנכסים וההתחייבויות העודפים של החברות הנרכשות.

בחלק מהמקרים, הנישומים מגישים עבודת PPA, המכילה פרטים רבים של מודל הרכישה. במקרים אלה, לצורך שחזור של מודל הרכישה המקורי יש לבצע התאמות.

ישנם מקרים בהם נתוני מודל הרכישה אינם מועברים כלל, אף לא במסגרת PPA. במקרים אלה יש לבצע שחזור מודל הרכישה, בהתבסס על הנחות ופרמטרים ברי השוואה.

6.3.7 התאמות בשל פער עיתוי בין עסקה ברת השוואה ומועד שינוי מבנה

עסקי

²³ ראו IFRS 13.
²⁴ פרק VI, סעיף 6.155.

ככל ששינוי מבנה עסקי מתבצע בפרק זמן לאחר עסקת רכישה מניות או פעילות עסקית, ניתן להתחשב בעסקת ההשוואה, תוך ביצוע התאמות, לפי הצורך.

התאמות נוספות שיילקחו בחשבון:

- א. שינויים בסביבה הכלכלית של החברה הישראלית (שווקים ותנאים כלכליים רלוונטיים);
- ב. התפתחויות בחברה הישראלית, בתקופה שבין השלמת עסקת רכישה מניות/פעילות עסקית, ובין מועד שינוי המבנה העסקי (להלן: "תקופת הביניים"), כגון, עמידה ביעדי הפיתוח, עמידה ביעדי מכירות ורווח, שינויים שלא נצפו בעת עסקת הברת השוואה;
- ג. שינויים בפרמטרים כלכליים כגון: שינויים במחירי הכסף, תחזיות הענפיות וכדומה.

6.4. מקרים בהם לא קיימת עסקת השוואה

6.4.1. בחינת סבירות השווי בגישת ההשוואה

כאשר שינוי מבנה העסקי מתבצע בהיעדר עסקת הברת השוואה (כגון, רכישה מניות או פעילות עסקית), תבוצע בשלב ראשון הערכה אינדיקטיבית לשווי הפעילות העסקית בגישת ההשוואה לצורך אמידת תחום סבירות השווי – על בסיס נתוני חברות דומות.

בגישה זו, אמידת השווי מתבצעת על בסיס מכפילי שווי תפעוליים²⁵ הנגזרים ממחירי השוק של חברות ברות ההשוואה (תחום הפעילות, גודל, שלב במחזור החיים וכדומה) בעסקאות רכישה או מיזוג. בהיעדר עסקאות רכישה של חברות דומות, ניתן להסתמך על שווי בורסאי²⁶ של חברות ציבוריות ברות השוואה, אך יש לקחת בחשבון, כי מחיר הבורסה בד"כ מייצג מחיר של מניות מיעוט, והוא נמוך מהשווי הכלכלי המצרפי של החברות.

הערכה בשלב זה, מספקת את תחום הסבירות של השווי, ואינה מהווה הערכת שווי ספציפית.

²⁵ מכפילים תפעוליים, כגון: EV/Revenues, EV/EBIT, EV/EBITDA.

²⁶ שווי שוק ממוצע 30 ימי מסחר שקדמו למועד הערכה.

6.4.2. יישום גישת הכנסות

ככל שלא הומצאה על ידי הנישום תחזית עסקית מפורטת של הכנסות, הוצאות ותזרימי המזומנים עתידיים לתקופה שלאחר מועד הרכישה, יש לבנות תחזית עסקית כזו, בכלים המקובלים של הערכת השווי במודל היוון תזרימי המזומנים (DCF).

מודל היוון תזרימי המזומנים הינו המקובל ביותר לביצוע הערכת שווי בעסקאות בין צדדים שלא מתקיימים ביניהם יחסים מיוחדים ומקובל כשיטה המועדפת והמקובלת ביותר להערכת השווי של פעילות עסקית.

הערכת השווי בשיטת DCF מביאה לאומדן שווי ספציפי לפעילות העסקית של החברה הישראלית, לפני ביצוע שינוי מבנה עסקי, וסבירותה גבוהה ככל שתוצאותיה יימצאו בטווח הסבירות של השווי, בהתאם להערכה בשיטת ההשוואה (ראה פרק קודם).

6.4.3. ייחוס (הערכת) שווי לחברה הישראלית, לפני שינוי המבנה העסקי

כשלב מקדים להערכת ה-FAR המועברים מהחברה הישראלית, נדרשת הערכת שווי של הפונקציות, הנכסים והסיכונים אשר היו שייכים לה טרם שינוי המבנה העסקי.

במקרים בהם החברה הישראלית הנבחנת הינה חלק מקבוצת חברות, והקבוצה בכללותה מהווה בסיס להשוואה, ייתכן ויעלה צורך בבחינת שווי של כלל או חלק מחברות הקבוצה, על מנת להגיע ולחלץ את שווי החברה הישראלית.

6.5. חישוב שווי ה-FAR שאינם מועברים

בהתאם לניתוח פונקציונלי, לאחר שזוהו ה-FAR שצפויים להישאר בחברה הישראלית או לחילופין, FAR שמלכתחילה לא היו חלק מהפעילות של החברה הישראלית, יש להעריך את שוויים של ה-FAR שאינם מועברים.

6.6. מחיר השוק (אורך הזרוע) של FAR שהועברו או הופסקו או חוסלו עקב שינוי מבנה העסקי

שווי זה מתקבל כהפרש בין שווי כלל ה-FAR שהיו בחברה הישראלית ערב שינוי המבנה העסקי, לבין שווי ה-FAR שנותרו לאחר שינוי המבנה העסקי.

6.7. קביעת שיעור ההיוון בהערכת השווי ה-FAR

6.7.1. שיעור ההיוון של הפעילות העסקית

במקרה ששינוי המבנה העסקי התבצע בסמוך לעסקת רכישת מניות (או פעילות עסקית) עם צד שלא מתקיים עמו יחסים מיוחדים, שיעור ההיוון בעסקה זו הינו שיעור התשואה הפנימית (IRR) המבטא את הערכת הצדדים שלא מתקיימים ביניהם יחסים מיוחדים ביחס למכלול הסיכונים המאפיינים את הפעילות העסקית שבמוקד העסקה האמורה לעיל.

שיעור התשואה הפנימית הספציפי, מהווה נקודת מוצא בקביעת שיעור ההיוון בהערכת שווי הפונקציות, הנכסים והסיכונים המרכיבים את הפעילות העסקית.

בהיעדר עסקת ההשוואה, מחיר ההון יחושב במודל ה-WACC, בו הפרמטרים נגזרים מנתונים ברי השוואה מחברות דומות, ויש לתת ביטוי לסיכונים ספציפיים המאפיינים את הפעילות או ה-FAR המוערכים.

6.7.2. שיעור ההיוון להערכת שווי פונקציות

הפונקציות העסקיות לרוב אינן שגרתיות כלל ועיקר. במיוחד נכון הדבר לגבי פונקציות כגון, מחקר ופיתוח, שיווק ומכירות או פונקציות ניהול אסטרטגי. פונקציות אלו בד"כ ייחודיות לכל פעילות ספציפית ומכילות יכולות וידע ספציפיים (specific know-how and capabilities) ולכן תלויות באופן ממשי בהצלחת הפעילות העסקית לה מסופק השירות הספציפי. כך, רמת הסיכון של הפונקציות תלויה מאוד ברמת הסיכון של הפעילות העסקית אותה הן משרתות.

מקרים בהם לאחר שינוי המבנה העסקי, הופך העסק למבצע פונקציות, כגון שירותי מחקר ופיתוח או שירותי שיווק ומכירות, המתבצע עבור כיסוי הוצאות בתוספת מרווח מוגדר²⁷ – מצד אחד, רמת הסיכון הופכת מוגבלת היות ומבצע הפונקציה אינו חשוף להפסדים עסקיים כתוצאה מכישלון שוק, תביעות מלקוחות וכדומה; אך מצד שני, עולה הסיכון העסקי בשל חשיפה ללקוח יחיד - והסיכון לאבד את הזכות לתת שרות. החשיפה ללקוח יחיד מעלה את שיעור ההיוון באופן ניכר המאזן את ההגבלה בסיכונים העסקיים כאמור.

²⁷ כאמור למשל בשיטה (3) בהגדרת "שיעור הרווחיות" בתקנות.

לפיכך, שיעור ההיוון להערכת הפונקציות סביר שיהיה זהה או נמוך אך במקצת משיעור ההיוון של הפעילות העסקית לה ניתן השירות.

6.7.3. התאמות להערכת הפעילות במדינות השונות

כאשר נדרשת הערכת שווי פעילות המתבצעת בחברות קשורות במדינות זרות - יילקחו בחשבון אופי הפעילות, הסדרים בין חברתיים, סיכון ושיעורי המס הספציפיים באותה המדינה.

7. היבטי מיסוי

7.1. התאמה משנית

א. במקרים בהם נקבעה תוספת הכנסה בשומה בגין שינוי המבנה העסקי, ככל שמדובר בעסקאות בקבוצה רב לאומית, יש לבצע התאמה משנית בהתאם לסעיף 85א: יראו את סכום תוספת ההכנסה, כעסקה נוספת שתסווג כדיבידנד או הלוואה, בהתאם לנסיבות העניין.²⁸

ב. ככל שהתמורה או חלק ממנה בגין עסקת שינוי המבנה העסקי, נרשמה בספרי החברה בחובה או בזכות בכרטיס צדדים קשורים, יראו בסכומים האלה כהלוואה בין צדדים קשורים, אשר הריבית בגינה תיקבע בהתאם לכללי סעיף 85א, אם מדובר בעסקה בין-לאומית כהגדרתה בתקנות, או 3(י) לפי נסיבות העניין, או דיבידנד.

7.2. העברת FAR הנמצאים בבעלות עקיפה

במקרים בהם שינוי מבנה העסקי מתבצע בחברות בנות, לרבות חברות מחוץ לישראל, יראו את שינוי המבנה העסקי כאילו התקבלה תמורה במחיר השוק (אורך הזרוע) בעד ה-FAR המועברים, ותמורה זו הועברה לחברה בצורה של דיבידנד. לפיכך שווי ה-FAR ימוסה בישראל כדיבידנד שנתקבל. סכום הדיבידנד ייכלל בהתאמה משנית.

המיסוי הישיר של ה-FAR, ככל שיתבצע על ידי רשויות המס במדינת תושבות של חברת הבת, יילקח בחשבון בעת חישוב היקף הדיבידנד.

²⁸ להרחבה בעניין זה ראה [חוזר מס הכנסה 3/2008](#).

7.3. השלכות שינוי המבנה העסקי על קביעת הטבות לפי החוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן בסעיף זה: "החוק") והטבות מכח הוראת השעה לעידוד תעשייה עתירת ידע בחוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 עד 2012 (להלן: "חוק האנג'לים") וחוק עידוד התעשייה (מסים), התשכ"ט-1969 (להלן: "חוק עידוד תעשייה")

(במסמך זה הגדרות "מפעל מוטב", "הכנסה מוטבת", "מפעל מועדף" ו"הכנסה מועדפת" – כמשמעותם בסעיף 51 לחוק עובר לתיקון מספר 68 בחוק ולאחריו, לפי העניין, ו-"מפעל טכנולוגי", "הכנסה טכנולוגית" ו-"הכנסה טכנולוגית מועדפת" כהגדרתם בסעיף 51כד לחוק כנוסחו לאחר תיקון מספר 73. "חברה מתחילה", "חברת מטרה" ו-"חברה מזכה" כמשמעותם בחוק האנג'לים ו-"חברה תעשייתית" כמשמעותה בחוק עידוד התעשייה).

שינוי מבנה עסקי בחברות העוסקות בפיתוח טכנולוגיות עשוי להשליך על אופן יישום הוראות החוק לגבי החברה. השינוי עשוי להשפיע, בין היתר, על סיווג הכנסות החברה כהכנסה מוטבת, הכנסה מועדפת או הכנסה טכנולוגית. בנוסף, השינוי יכול וישפיע על אופן חישוב מחזורי הבסיס של הרחבות מפעל מוטב ו/או מפעל מאושר ובמקרים מסוימים להביא לכדי שלילת ההטבות מהחברה. יש לבחון את אופן הגדרת המפעל של החברה לפני ואחרי שינוי המבנה העסקי ובהתאם לבחון את הוראות החוק לגבי בין היתר בהתאם לאופי פעילותו, ההטבות הניתנות והתנאים הדרושים לתביעת ההטבות.

נוסף על האמור לעיל, יש לבחון את השלכות שינוי המבנה העסקי גם במסגרת חוק האנג'לים ועמידתה של החברה בהגדרות של חברה מתחילה, חברת מטרה או חברה מזכה ככל ומדובר בחברות כאמור אשר בוצעו בהן השקעות מזכות מכח חוק האנג'לים.

הטבות מכח חוק עידוד התעשייה גם יכולות להיפסק ככל והחברה אינה עוסקת עוד בפעילות יצורית במסגרת הגדרת "מפעל תעשייתי" כמשמעותה בחוק עידוד התעשייה שם לא הורחבה ההגדרה לעניין מתן שירותי מחקר ופיתוח עבור תושבי חוץ בדומה להגדרה הקבועה ל"מפעל תעשייתי" אשר במסגרתה גם הוגדר המונח "פעילות יצורית" שבסעיף 51 בחוק. יש לבחון האם החברה מבצעת איחוד דוחות לצרכי מס בהתאם להוראות פרק ו' לחוק עידוד התעשייה, הפחתת ידע קיים מכח סעיף 2 לחוק עידוד התעשייה וכיוצא באלו.

להלן דוגמאות לשינוי מבנה עסקי בחברות טכנולוגיה שנהנו מהטבות בהתאם לאחד או יותר ממסלולי ההטבות שנקבעו בחוק, וההשלכות שעשויות לנבוע מהשינוי בהקשר של החוק:

א. העברת פעילות מפעל החברה, כולל כל נכסיה המוחשיים והבלתי מוחשיים:

מכירה כאמור מהווה אירוע במישור ההון כמשמעותו בחלק ה' לפקודת מס הכנסה. במכירות כאמור החברה עשויה להפיק רווחי הון אשר, ככלל, אינם זכאים להטבות במס בהתאם להוראות החוק.²⁹ לעניין זה יש לבחון גם את השלכות כל המגבלות הקיימות במסגרת חוק האנג'לים על חברה מתחילה או חברת מטרה לאור מכירת הבלתי מוחשיים והפרת התנאים הקבועים בחוק האנג'לים תוך בחינת שלילת הניכוי שניתן למשקיע בגין השקעותיו הן בהיבט של המשקיע עצמו והן בהיבט של החברה.

ב. העברת הבלתי מוחשיים שבבעלות החברה ומעבר מפעילות של מתן זכות

שימוש בידע או בתוכנה בתמורה להכנסות מתמלוגים, לפעילות של הספקת שירותי מחקר ופיתוח תמורת החזר הוצאות בתוספת מרווח מסוים : טרם שינוי המבנה העסקי יכולה חברה בעלת המפעל התעשייתי³⁰ ליהנות מהטבות במס בשל מפעל מוטב, מפעל מועדף או מפעל טכנולוגי, לפי העניין, על הכנסותיה ממתן זכות שימוש ב"ידע"³¹ שפותח במפעל.

לאחר שינוי המבנה העסקי, החברה פועלת כספק שירותי מחקר ופיתוח לאחר פעילות זו עשויה אף היא ליהנות מהטבות המוענקות למפעל מוטב או למפעל מועדף, ובלבד שמדובר במתן שירותי מחקר ופיתוח **תעשייתי לתושב חוץ** וכן שניתן על כך לחברה **אישור מאת ראש המינהל למחקר ופיתוח תעשייתי** שבמשרד הכלכלה. ככל ומדובר במפעל טכנולוגי, יש לבחון את עמידתו בקריטריונים הקבועים בהגדרת "מפעל טכנולוגי מועדף" לאור שינוי המבנה העסקי והמעבר פעילות של פיתוח ובעלות על הקניין הרוחני לפעילות של הספקת שירותים בסיכון מוגבל.

²⁹ סעיף 41(ב)(2) בפרק השביעי בחוק ("הטבות במס הכנסה") - ממעט מהגדרת "מס" את המס המוטל על רווח הון כמו כן ראה גם ע"א 3724/12 תופאפ תעשיות נגד פקיד שומה למפעלים גדולים.
³⁰ הגדרת מפעל תעשייתי בסעיף 51 לחוק כוללת תחת "פעילות ייצורית", בין היתר, פעילות של ייצור מוצרי תוכנה ופיתוח.
³¹ "ידע" – כהגדרתו בסעיף 51 לחוק.

בחברה המיישמת את הוראות החוק כנוסחו לפני תיקון מספר 68 יכולות לעלות סוגיות כגון: תיקון מחזור בסיס לאור שינוי המבנה העסקי,³² בחינה האם מדובר בהקמה של מפעל חדש או הרחבה של מפעל קיים ועוד.

חברה המיישמת על עצמה את הוראות חוק עידוד התעשייה, יכול ולא תעמוד עוד בהגדרת חברה תעשייתית מאחר ואינה עוסקת עוד בפעילות יצורית. יש לבחון את השלכות הדבר אי עמידתה בהגדרת חברה תעשייתית.

השינוי כאמור לעיל יכול וישפיע גם על חברות הנהנות מחוק האנגלים ככל ושינוי המבנה העסקי אירע במסגרת תקופת ההטבה הקבועה בחוק בה חלות על החברה מגבלות בנושא אופי פעילותה, היקף הוצאות המחקר והפיתוח שלה וכיוצא בזאת. השלכות אלו יכול ויהיו על החברה עצמה או על המשקיעים בה.

בהקשרים אלה יש להיוועץ עם מחלקת חוקי העידוד בחטיבה המקצועית.

ג. מעבר לפעילות של מתן שירותי מחקר ופיתוח בסיכון מוגבל תוך הותרת בלתי מוחשיים בחברה, כולם או חלקם.

מדובר במצב בו חברה מתחילה לספק שירותי מחקר ופיתוח תעשייתי עבור תושב חוץ, אך אינה מציגה עסקת רווח הון בגין העברת בלתי מוחשיים. החברה תמשיך לקבל הכנסות בגין מתן זכות שימוש בידע או בתוכנה וכן הכנסות מתמלוגים עבור הבלתי מוחשיים שלטענתה נותרו בבעלותה.

החברה עשויה להמשיך לתבוע הטבות גם על ההכנסות מתמלוגים או מתן זכות שימוש בידע או בתוכנה וגם על מתן שירותי מחקר ופיתוח תעשייתי עבור תושב חוץ.³³ ככל וייקבע, כי אין לחברה עוד פעילות ייצורית במסגרת פיתוח ה"ידע", ייתכן וזכות השימוש בו תסווג כהכנסה פסיבית שאינה מפעילותו של המפעל אך יש לשים לב לבחינת הנושא ולהיוועץ במחלקת חוקי עידוד בנושא.

7.4. לאור הנטייה להציג את שינוי המבנה העסקי באופן בו לא הייתה מכירה, ולא נוצר

רווח הון, יש לבחון בקפידה את העסקה לאור העקרונות שנמנו לעיל [בפרק 5.2](#) ("מכירה לעומת מתן זכות שימוש זמנית") וכן לבחון את המהות הכלכלית

האמיתית של העסקה.

³² טרם שינוי המבנה העסקי, החברה החזיקה בכל הנכסים והסיכונים אשר יצרו את הזכות להכנסות ולתזרימי המזומנים. לאחר שינוי המבנה העסקי, הנכסים והסיכונים עוברים לאחר ולכן ההכנסות הנוטרות בחברה מפעילות של מתן שירותי פיתוח בדרך כלל יורדות משמעותית לעומת ההכנסות עובר לשינוי.
³³ בכפוף לקבלת אישור מאת המדען הראשי.

בהקשר זה, יש לבחון האם פעילויות החברה לאחר שינוי המבנה העסקי עונות לתנאים הקבועים בחוק על מנת להמשיך ולתבוע את הטבות המס מכוחו.

בהקשרים אלה יש להיוועץ עם מחלקת חוקי העידוד בחטיבה המקצועית.

הפיכתה של החברה לספקית שרותי שירותי מחקר ופיתוח, תוך הותרת בלתי מוחשיים בחברה, כולם או חלקם מביא את החברה למצב בו היא אינה עוסקת בקידום מפעלה עוד, היא אינה משקיעה במחקר ופיתוח והוצאותיה אינן מהוות הוצאות מחקר ופיתוח אלא הוצאות בגין מתן שירותים. שינוי זה, ככל והוא נעשה במסגרת תקופת ההטבה הקבועה בחוק האנג'לים, יביא למצב בו החברה אינה עומדת עוד בהגדרת "חברה מתחילה" או "חברה מתחילה" ועל כן יש לשלול את הניכוי שניתן. ככל ומדובר בהשקעות מזכות שבוצעו ב"חברת מטרה" יש לשלול את הניכוי מהמשקיעים עצמם תוך הפניית המידע לפקידי השומה הרלוונטיים. מקום בו מדובר ב"חברה מתחילה" יש לבחון את תשלום המס והכללים הקבועים בסעיף 20(ז) לחוק האנג'לים על החברה עצמה.

8. דרישת מסמכים ומידת היענות מצד הנישומים

המסמכים הנדרשים חלקם מקורם אצל הנישום הישראלי וחלקם אצל חברות אחרות בקבוצה. כל המסמכים הנדרשים, ככל שרלוונטיים למקרה הספציפי נחוצים לבירור העובדות וקביעת תנאי השוק ונועדה לשפר את איכות הניתוח והערכת השווי. אי המצאת המסמכים, חלקם או כולם, אין בה למנוע את הטיפול השומתי. [בנספח ב'](#) מובאת רשימת דרישת מסמכים אשר מועברת לנישום בכל מקרה בו נבחנת סוגיית שינוי מבנה עסקי.

בברכה,

רשות המסים בישראל

נספח א'

דוגמא 1:34

חברה A הינה הבעלים של רישיון ממשלתי לפעילות של כרייה, ורישיון ממשלתי לשימוש במסילת רכבת. רישיון הכרייה הינו בעל שווי שוק של 20. ורישיון השימוש במסילת רכבת הינו בעל שווי שוק של 10. לחברה A אין נכסים נוספים. חברת Birincil רכשה 100% מהמניות של חברה A תמורת 100. הקצאת מחיר הרכישה (PPA) ייחסה 20 ממחיר הרכישה לרישיון הכרייה, 10 לזכות השימוש במסילת הרכבת ו-70 למוניטין בהתבסס על סינרגיות שנוצרו בין רישיונות הכרייה ומסילת הרכבת. מיד לאחר הרכישה העבירה חברה A את הרישיונות של הכרייה ושל השימוש במסילת הרכבת לחברה S, חברה בת של Birincil.

הוראות קווי ההנחיה:

- במחיר אורך הזרוע של רכישת חברה A, המוניטין המשויך לרישיונות שהועברו לחברה S צריך להילקח בחשבון;
- ההנחה הבסיסית המונחת בבסיס קביעת מחירי העברה הינה כי ערך לא נעלם ולא נהרס במסגרת שינוי מבנה עסקי פנימי.
- מחיר אורך הזרוע לעסקה בין חברה S וחברה A צריך לקחת בחשבון את שווי רישיון הכרייה, שווי רישיון מסילת הרכבת ואת הערך שיוחס למוניטין לצרכים חשבונאיים.
- ה-100 ששולם על ידי Birincil בגין המניות של חברה A, משקף מחיר אורך הזרוע עבור המניות הנ"ל ומספק מידע שימושי על הערך המשולב של הבלתי מוחשיים.

דוגמא 2:35

חברת Birincil רכשה 100% מהמניות של חברה T, תמורת 100. חברה T עוסקת במחקר ופיתוח, והיא פיתחה באופן חלקי מספר טכנולוגיות מבטיחות בעלות היקף מכירות מינימאלי. עבודת הקצאת מחיר רכישה (PPA) ייחסה 20 לנכסים מוחשיים ובלתי מוחשיים מזוהים כולל פטנט, ו-80 למוניטין. מיד לאחר הרכישה העבירה חברה T את כל זכויותיה בטכנולוגיות המפותחות והמפותחות חלקית, לרבות פטנטים, סודות מסחריים, וידע טכני (know-how) לחברה S, חברה בת בבעלות Birincil. במקביל חתמה חברה S על הסכם שירותי מחקר עם חברה T לפיו עובדי חברה T ימשיכו לעבוד באופן בלבדי על הפיתוח של הטכנולוגיות שהועברו ועל טכנולוגיות חדשות עבור חברה S. על פי ההסכם חברה T תקבל תשלום בגין שירותי הפיתוח, על בסיס העלות בתוספת מרווח מסוים. כל הזכויות בגין הבלתי מוחשיים

³⁴ קווי ההנחיה, דוגמא 22.
³⁵ קווי ההנחיה, דוגמא 23.

שפותחו או הורחבו תחת הסכם הפיתוח, יהיו שייכים לחברה S. חברה S מממנת את כל הפיתוח העתידי ולוקחת על עצמה את כל הסיכונים שהפיתוחים העתידיים לא יובילו למוצר מסחרי מעשי. לחברה S יש צוות פיתוח רחב, לרבות עובדי הנהלה האחראים על טכנולוגיות מאותו הסוג שנרכש מחברה T, אשר לקחו על עצמם אחריות ניהולית מלאה בכל הקשור לניהול ולשליטה על העבודה של אנשי הפיתוח של חברה T. חברה S אישרה פרויקטים חדשים, פיתחה ותכננה תקציבים, ושלטה על עבודת הפיתוח המתמשכת שבוצעה על ידי חברה T. כל עובדי המחקר של חברה T המשיכו להיות מועסקים על ידי חברה T, והקדישו באופן בלעדי את זמנם על מנת לספק שירותים תחת הסכם המחקר עם חברה S.

הוראות קווי ההנחיה:

- לצורך קביעת מחיר אורך הזרוע שצריך להיות משולם על ידי חברה S בגין הבלתי מוחשים שהועברו, ובגין שירותי המחקר המסופקים על ידי חברה T, חשוב ביותר לזהות את הבלתי מוחשים הספציפיים שהועברו לחברה S, ואת אלו שנשמרו בחברה T.
- ההגדרות והערכות השווי של הבלתי מוחשים, הנכללים בעבודת הקצאת מחיר הרכישה (PPA) אינם מכריעים למטרות מחירי העברה.
- המחיר 100 ששולם על ידי Birincil עבור המניות של חברה T מייצג, מחיר אורך הזרוע למניות של החברה ומספק מידע שימושי לגבי ערך העסק של חברה T. הערך המלא של העסק הנזכר לעיל אמור לבוא לידי ביטוי גם בשווי הנכסים המוחשים והבלתי מוחשים שעברו לחברה S, או בשווי של הנכסים המוחשים והבלתי מוחשיים וכוח האדם אשר נשאר בחברה T.
- תלוי בעובדות, חלק מהותי של השווי שתואר בעבודת PPA כמוניטין, עשוי להיות מועבר לחברה S ביחד עם שאר הבלתי מוחשים של חברה T. תלוי בעובדות, חלק מהותי של השווי שתואר בעבודת PPA כמוניטין, עשוי אף הוא להישמר על ידי חברה T.
- תחת עקרונות מחירי העברה למחיר אורך הזרוע, חברה T זכאית לתמורה בשווי מסוים, או כחלק מהמחיר ששולם על ידי חברה S עבור הזכויות בנכסי הטכנולוגיה הבלתי מוחשים שעברו, או דרך התמורה שחברה S משלמת במהלך השנים לאחר הרכישה, בגין שירותי המחקר והפיתוח של כוח העבודה.
- ההנחה הבסיסית המונחת בבסיס קביעת מחירי העברה הינה כי ערך לא נעלם ולא נהרס במסגרת שינוי מבנה עסקי פנימי.
- אם העברה של הבלתי מוחשים לחברה S, הייתה נפרדת בלוח הזמנים ממועד הרכישה, בחינה נפרדת תידרש בנוגע לשווי הנכסים המועברים.

דוגמה 3:³⁶

נתוני העסקה:

חברת Osnovni הינה חברת האם של קבוצת חברות בינלאומיות, העוסקת בפיתוח ומכירה של מוצרי תוכנה. חברת Osnovni רכשה 100% ממניות חברה S, חברה ציבורית נסחרת, תמורת מחיר של 160. בזמן הרכישה מניות חברה S נסחרו בשווי של 100. מתחרים הציעו עבור חברה S סכום הנע בין 120-130.

בעת הרכישה, לחברה S היה רכוש קבוע בהיקף נמוך. שוויה נבע בעיקר מזכויותיה בבלתי מוחשיים שפותחו באופן מלא, כאלה שטרם פותחו באופן מלא וכן מכוח העבודה המיומן שלה. עבודת הקצאת מחיר רכישה (PPA) שבוצעה על ידי Osnovni לצרכים חשבונאיים, ייחסה 10 לנכסים מוחשיים, 60 לבלתי מוחשיים ו-90 למוניטין. Osnovni הצדיקה את מחיר הרכישה של 160 במצגת לדירקטוריון שלה באופן המשייך אותו למוצריה הקיימים של קבוצת Osnovni, וכן למוצרים קיימים ומוצרים פוטנציאליים של חברה S.

מיד לאחר הרכישה סגרה Osnovni את החברה S, בתוך כך העניקה לחברה T, חברה בת בבעלות מלאה המופקדת על פעילות הקבוצה בשווקי אירופה ואסיה, רישיון בלעדי ללא הגבלה בזמן, לזכויות בבלתי מוחשיים הקשורים במוצרים של חברה S בשווקים של אירופה ואסיה.

הוראות קווי ההנחיה:

- מחיר אורך הזרוע של הבלתי מוחשיים המועברים במסגרת שינוי המבנה העסקי, צריך לשקף את הפרמיה שמעבר לשווי הבורסאי המקורי של החברה S שנכללה במחיר הרכישה, כאשר הפרמיה משקפת את ערך השילוב בין הקבוצה הרוכשת לבין החברה הנרכשת.
- בדוגמה זו המחיר שחברה T צריכה לשלם עבור הזכויות המועברות אליה, חייב לכלול את החלק היחסי של הפרמיה ששולמה בעת הרכישה, בהתאם לחלק המשויך לשווקים בהם פועלת החברה T.
- השווי שמשויך לבלתי מוחשיים בעבודת PPA לצרכים חשבונאיים אינו מכריע למטרות מחירי העברה.

³⁶ קווי ההנחיה, דוגמה 26.

נספח ב'

מפרט דרישת מידע כללית לתיקי שינוי המבנה העסקי

מצורפת להלן רשימת מסמכים ונתונים הדרושים לצורך הטיפול השומתי, במסגרתו נבחן האם בוצע בחברה שינוי מבנה עסקי.

ככל ששינוי המבנה העסקי הנבחן בוצע בסמוך לעסקת רכישת המניות, או לחילופין בסמוך לרכישת הפעילות בין צדדים שלא מתקיימים ביניהם יחסים מיוחדים, נדרשים המסמכים והנתונים שהוכנו לצורך או בעקבות עסקת רכישת המניות, על ידי או מטעם המוכרים (בעלי מניות המוכרים) או על ידי או מטעמה של הרוכשת.

לגבי כל סעיף ברשימה יש לציין במפורש את החלופה המתאימה בדבר המצאת המסמכים:

א. המסמך המבוקש מעולם לא הוכן;

ב. המסמך הוכן אך אין החברה או הרוכשת (צד קשור) מתכוונת להעבירו;

ג. המסמך הוכן הוא יועבר או הועבר לפקיד השומה.

כל המסמכים המבוקשים יש להעביר בפורמט אלקטרוני. תחשיבים, ככל שקיימים, יש להעביר בקובץ אקסל "חי".

יתכן וידרשו נתונים ומסמכים נוספים לפי הצורך.

מפרט המידע או הנתונים הנדרשים

מידע על עסקת רכישת המניות או הפעילות בין צדדים:

מקור המסמכים	המסמכים או הנתונים הנדרשים	הצהרה לגבי המצאת המסמכים
המוכרים	1. הערכת השווי של המוכרים	
המוכרים	2. מצגת לרוכשים (Road Show)	
הרוכש	3. בדיקת נאותות שערכה הרוכשת (DD)	
הרוכש	4. הערכת השווי של הרוכשים	
הרוכש	5. התחזית העסקית המפורטת ששימשה לצורך העסקה - מודל רכישה	
הרוכש	6. מצגת להנהלה לאישור הרכישה (FGNG)	
הרוכש	7. פרוטוקול הישיבה לאישור הרכישה	
הרוכש	8. PPA שהוכן בקשר עם הרכישה	
הרוכש	9. מאזני החברות הנרכשות ליום הסגירה	
הרוכש	10. הסכמי מיזוג או רכישה כולל נספחים מלאים	
המוכרים והרוכש	11. כל התמורות בעסקת הרכישה - במזומן, בהחלפת זכויות, בסכומים נדחים או מותנים וכדומה	
המוכרים והרוכש	12. התחייבויות, כגון בונוסים לעובדים, החלפת אופציות לא בשלות וכדומה	

מידע על קבוצה או החברה או הפעילות הנבחנת:

מקור המסמכים	המסמכים או הנתונים הנדרשים	הצהרה לגבי המצאת המסמכים
דוחות כספיים	13. מאוחדים - 3 שנים שקדמו לשינוי המבנה העסקי	
דוחות כספיים	14. סולו, של כל חברות הקבוצה הנרכשת - 3 שנים שקדמו לשינוי המבנה העסקי	
תשקיפים	15. תשקיפים (לרבות טיוטות) של הקבוצה הנמכרת	
מחקרי TP	16. כל עבודות חקר השוק במחירי העברה (Studies TP) שנערכו עבור חברות הקבוצה לפני ואחרי השינוי מבנה העסקי	
הסכמים בין-חברתיים	17. הסכמים בין - חברתיים לפני שינוי מבנה עסקי	
הסכמים בין-חברתיים	18. הסכמים בין - חברתיים אחרי שינוי מבנה עסקי	

Information Document Request - Business Restructuring

This information document request is required for determining the proper tax assessment under the provisions per Section 85a of the Income Tax Ordinance, in connection to a presumed business restructuring.

For each of the required items below, state which entity possesses the original document, and select the most appropriate statement ("Statement"):

- a) The document has never been prepared;
- b) The document has been prepared though the company or purchaser doesn't intend to disclose it;
- c) The document has been prepared and it was or will be provided to the assessment officer.

All requested documents must be provided in electronic format. Calculations, if any, must be provided in an active excel worksheet.

Additional information may be required upon further examination.

Required Data:

Information on share or business acquisition between unrelated parties:

Source	Required documents or information	Statement
Sellers	1. Valuation study	
Sellers	2. Presentation to buyer	
Buyer	3. Due diligence report	
Buyer	4. Valuation study	
Buyer	5. Detailed business model prepared for the acquisition (i.e. purchase model)	
Buyer	6. Board minutes, Final Go or No Go presentation or documentations	
Buyer	7. Protocol of the approval of the acquisition	
Buyer	8. PPA	
buyer	9. Balance sheet as of the closing date	
Buyer	10. Merger or acquisition agreement including all exhibits	
Buyer and Sellers	11. The total purchase consideration, including cash, swap of rights, deferred or contingent consideration, et cetera	
Buyer and Sellers	12. Liabilities assumed, such as employee bonuses, swap of unvested ESOs, et cetera	

Information about the group or company or observed business:

Source	Required documents or information	Statement
Financial Statements	13. Consolidated - three years preceding the business restructuring date.	
Financial Statements	14. Solo reports - of all companies of the acquired group, three years preceding the business restructuring date	
Prospectuses	15. Prospectuses (including drafts) of the acquired company	
Transfer Pricing Studies	16. <u>All</u> TP Studies prepared for related companies of the group before and after the business restructuring date	
Inter-Company Agreements	17. Inter-company agreements preceding the business restructuring date	
Inter-Company Agreements	18. Inter-company agreements following the business restructuring date	